EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.10.28.
COM(2021) 686 final

2021/0358 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságában az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról szóló, 2019. december 17-i 3/2019 határozatának a módosítása tekintetében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E bizottsági határozat tárgya az Unió által az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságában az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (a továbbiakban: AKCS-államok) csoportja között 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodás[1] (a továbbiakban: Cotonoui Partnerségi Megállapodás) 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedésekről szóló 3/2019 határozatnak (a továbbiakban: az átmeneti intézkedésekről szóló határozat)[2] a módosításával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló tanácsi határozatjavaslat. Az említett határozatot először a Nagykövetek Bizottságának 2020. december 4-i 2/2020 határozata[3] módosította, amely 2021. november 30-ig meghosszabbította a Cotonoui Partnerségi Megállapodás alkalmazását. A Bizottság a Cotonoui Partnerségi Megállapodásban foglalt valamennyi rendelkezés alkalmazásának további meghosszabbítását javasolja 2022. június 30-ig, illetve az Unió és az AKCS-államok közötti új partnerségi megállapodás hatálybalépéséig vagy ideiglenes alkalmazásáig, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Cotonoui Partnerségi Megállapodás

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 2000 óta biztosít keretet az EU 79 AKCS-országgal fenntartott kapcsolataihoz. A megállapodást 20 éves időtartamra kötötték meg a 2000. március 1-jétől 2020. február 29-ig tartó időszakra. A megállapodást ezt követően 2005-ben és 2010-ben felülvizsgálták.

2019. december 17-én az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 3/2019 határozata 2020. december 31-ig vagy az Unió és az AKCS-államok közötti új partnerségi megállapodás hatálybalépéséig – attól függően, hogy melyik a korábbi időpont – meghosszabbította a Cotonoui Partnerségi Megállapodás rendelkezéseinek alkalmazását. Az említett határozatot először az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 2020. december 4-i 2/2020 határozata[4] módosította, amely 2021. november 30-ig meghosszabbította a Cotonoui Partnerségi Megállapodás alkalmazását.

Az új AKCS–EU partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások 2018 szeptemberében kezdődtek meg. A főtárgyalók 2021. április 15-én parafálták az Unió és az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Szervezetének (AKCSÁSZ) tagjai közötti új partnerségi megállapodás szövegét. A Bizottság később benyújtotta az aláírásra irányuló javaslatát a Tanácsnak. A tárgyalások azonban újraindultak, és a megállapodás jogi jellegét illetően jelenleg is folyamatban vannak. Egyértelművé vált, hogy a tárgyalások nem fognak kellő időben eredményre vezetni ahhoz, hogy az új megállapodás a Cotonoui Partnerségi

[1] A Tanács határozata (2002. december 19.) a 2000. június 23-án Cotonouban aláírt, egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok között és másrészről az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás elfogadásáról (HL L 65., 2003.3.8., 27. o.).

[2] Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 3/2019 határozata (2019. december 17.) az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról (2020/2).

[3] Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 2/2020 határozata (2020. december 4.) az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 3/2019 határozatának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadása céljából történő módosításáról.

[4] Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 2/2020 határozata (2020. december 4.) az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 3/2019 határozatának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadása céljából történő módosításáról.

Megállapodás jelenlegi lejárati időpontjára, 2021. november 30-ra alkalmazható legyen. Ez a helyzet azt eredményezné, hogy egy ideig jogi keret nélkül maradnának az EU–AKCS kapcsolatok, ezért a problémára megoldást kell találni.

2.2. Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa

Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa a megállapodás által létrehozott miniszteri szintű szerv (a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikke). A Miniszterek Tanácsa egyrészről az Európai Unió Tanácsának és az Európai Bizottságnak a tagjaiból, másrészről pedig minden egyes AKCS-állam kormányának egy-egy tagjából áll. A Miniszterek Tanácsának feladata többek között a Cotonoui Partnerségi Megállapodás végrehajtásához és alkalmazásához szükséges határozatok meghozatala. A Miniszterek Tanácsa a felek egyetértésével hozza határozatait. A Miniszterek Tanácsának határozatai csak akkor érvényesek, ha legalább i. az Európai Unió Tanácsa tagjainak fele (vagyis 14 uniós tagállam minisztere), ii. a Bizottság egy tagja, valamint iii. az AKCS-államok kormányait képviselő tagok kétharmada (vagyis 55 különböző AKCS-állam kormánytagja) jelen van.

2.3. Átmeneti intézkedések

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése kimondja: „*A Miniszterek Tanácsa elfogad minden átmeneti intézkedést, amelyre szükség lehet az új megállapodás hatálybalépéséig.*” A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében átmeneti intézkedések alkalmazhatók a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egésze vagy részei alkalmazhatóságának meghosszabbítása céljából, az új megállapodás alkalmazásának kezdőnapjáig (ideiglenes alkalmazás vagy hatálybalépés). Mivel az új megállapodás nem válik alkalmazandóvá a hatályos jogi keret lejárta előtt, az AKCS-országokhoz fűződő kapcsolat jogi, politikai és intézményi folytonosságának megőrzése érdekében meg kell hosszabbítani az elfogadott átmeneti intézkedéseket a hatályos megállapodás folyamatos alkalmazásának céljából.

2.4. Az átmeneti intézkedések AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága általi módosítása

A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerint az átmeneti intézkedésekről szóló határozatot az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa hozza meg. Ugyanakkor a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikkének (4) bekezdése értelmében a Miniszterek Tanácsa hatásköreit átruházhatja a Nagykövetek Bizottságára. E célból a Miniszterek Tanácsa 2019. május 23-án átruházta az átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadására vonatkozó hatáskörét a Nagykövetek Bizottságára[5]. A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 16. cikkének (2) bekezdése szerint a Nagykövetek Bizottsága a felekre kötelező érvényű határozatokat fogadhat el vagy módosíthat a Miniszterek Tanácsa által ráruházott megbízatáson belül.

A Nagykövetek Bizottsága eljárási szabályzatának[6] 1. cikke szerint rendszeresen ülésezik, különösen a Miniszterek Tanácsa üléseinek előkészítése céljából, illetve szükség esetén valamely fél kérésére. E rugalmasságnak köszönhetően a Nagykövetek Bizottsága biztosítani tudja, hogy az átmeneti intézkedésekről szóló határozatot időben, legkésőbb 2021. november közepéig módosítsák.

---

5 Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsának 1/2019 határozata (2019. május 23.) az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedésekről szóló határozat elfogadására vonatkozó hatásköröknek az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára történő átruházásáról [2019/920] (HL L 146., 2019.6.5., 114. o.).

6 Az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa 3/2005 határozata (2005. március 8.) az AKCS–EK Nagykövetek Bizottsága eljárási szabályzatának elfogadásáról (HL L 95., 2005.4.14., 51. o.).

Ezért az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága az egyik ülésén az átmeneti intézkedésekről szóló határozat módosításának (a továbbiakban: tervezett jogi aktus) elfogadását tervezi. A tervezett jogi aktus célja, hogy a teljes Cotonoui Partnerségi Megállapodás alkalmazását tovább meghosszabbítsa 2022. június 30-ig, illetve az Unió és az AKCS-államok közötti új partnerségi megállapodás hatálybalépéséig vagy ideiglenes alkalmazásáig, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Bizottság a Cotonoui Partnerségi Megállapodás átmeneti intézkedésekről szóló jelenlegi határozatának módosítását javasolja a Cotonoui Partnerségi Megállapodás alkalmazásának 2022. június 30-ig történő meghosszabbítása céljából, kivéve, ha az új megállapodás az említett időpont előtt hatályba lép vagy ideiglenesen alkalmazandóvá válik.

A fentiekre tekintettel a javasolt uniós álláspontot az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának ülésén el kell elfogadni.

4. JOGALAP

4.4. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[7].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A 2000. június 23-án Cotonouban aláírt AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében átmeneti intézkedések alkalmazhatók a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egésze vagy részei alkalmazhatóságának meghosszabbítása céljából, az új megállapodás alkalmazásának kezdőnapjáig (ideiglenes alkalmazás vagy hatálybalépés az összes fél általi megerősítést követően): „*A Miniszterek Tanácsa elfogad minden átmeneti intézkedést, amelyre szükség lehet az új megállapodás hatálybalépéséig*.”

Ezért egyértelmű, hogy az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A megállapodás 15. és 16. cikkének megfelelően a Nagykövetek Bizottságának tervezett jogi aktusa a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

A Nagykövetek Bizottságát a Cotonoui Partnerségi Megállapodás 16. cikke alapján hozták létre.

[7] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

Az Európai Unió a tagállamaival együtt a Cotonoui Partnerségi Megállapodás szerződő fele, ezért a Nagykövetek Bizottságának tervezett határozata kötelező lesz rá nézve.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a következő területtel kapcsolatos: a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egészének működése, nevezetesen alkalmazásának az előirányzott lejárati időponton túli meghosszabbítása. A Tanács határozatának anyagi jogalapját ezért a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egészének fényében kell meghatározni[8].

A Cotonoui Partnerségi Megállapodást társulási megállapodásként kötötték meg és ezért az Európai Közösséget létrehozó szerződés 310. cikkén alapult, mely az EUMSZ 217. cikkének felel meg. Következésképpen a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 217. cikke.

4.3. Következtetés

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a következő területtel kapcsolatos: a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egészének működése, nevezetesen alkalmazásának az előirányzott lejárati időponton túli meghosszabbítása. A Tanács határozatának anyagi jogalapját ezért a Cotonoui Partnerségi Megállapodás egészének fényében kell meghatározni[9].

A Cotonoui Partnerségi Megállapodást társulási megállapodásként kötötték meg és ezért az Európai Közösséget létrehozó szerződés 310. cikkén alapult, mely az EUMSZ 217. cikkének felel meg. Következésképpen a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 217. cikke.

---

8 Lásd a *C-244/17. sz., Bizottság kontra Tanács* (Kazahsztán) ügyben hozott bírósági ítéletet [ECLI:EU:C:2018:662], 40. o., és az abban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

9 Lásd a *C-244/17. sz., Bizottság kontra Tanács* (Kazahsztán) ügyben hozott bírósági ítéletet [ECLI:EU:C:2018:662], 40. o., és az abban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

2021/0358 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságában az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról szóló, 2019. december 17-i 3/2019 határozatának a módosítása tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 217. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) 2000. június 23-án Cotonouban aláírták az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok (a továbbiakban: AKCS-államok) csoportja, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti partnerségi megállapodást (a továbbiakban: AKCS–EU partnerségi megállapodás)[10]. Az AKCS-EU partnerségi megállapodás 2003. április 1-jén hatályba lépett, és az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 3/2019 határozatának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadása céljából történő módosításáról szóló, 2020. december 4-i 2/2020 határozatával módosított, az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról szóló, 2019. december 17-i 3/2019 határozatával (a továbbiakban: az átmeneti intézkedésekről szóló határozat)[11] összhangban 2021. november 30-ig alkalmazandó.

(2) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével összhangban 2018 szeptemberében elindultak az új AKCS–EU partnerségi megállapodásról szóló tárgyalások. Az új megállapodás nem lesz alkalmazásra kész a jelenlegi AKCS–EU partnerségi megállapodás lejárati időpontjára. Ezért az átmeneti intézkedésekről szóló 3/2019 határozatot módosítani kell a jelenlegi AKCS–EU partnerségi megállapodásban foglalt rendelkezések alkalmazásának további meghosszabbítása érdekében.

(3) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében a Miniszterek Tanácsa elfogad minden átmeneti intézkedést, amelyre szükség lehet az új megállapodás hatálybalépéséig.

---

[10] Megállapodás (HL L 317., 2000.12.15., 3. o.) a Luxembourgban 2005. június 25-én aláírt megállapodással (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és az Ouagadougouban 2010. június 22-én aláírt megállapodással (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) módosított szövegváltozatában.

[11] Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 3/2019 határozata (2019. december 17.) az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról (2020/2).

(4) A Cotonoui Partnerségi Megállapodás 15. cikkének (4) bekezdése alapján az AKCS–EU Miniszterek Tanácsa 2019. május 23-án az átmeneti intézkedések elfogadására vonatkozó hatáskörét átruházta az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságára. Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága egyik rendes ülésén határozatot fog hozni az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések módosításáról.

(5) Helyénvaló meghatározni az Unió által az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságában képviselendő álláspontot, mivel a tervezett jogi aktus kötelező érvényű lesz az Unióra nézve.

(6) Az AKCS–EU partnerségi megállapodás rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell az egyrészről az Unió és tagállamai, és másrészről az AKCS-államok közötti kapcsolatok folyamatosságának biztosítása céljából. Ennek megfelelően a módosított átmeneti intézkedések nem az AKCS–EU partnerségi megállapodásnak az annak 95. cikke (3) bekezdése szerinti módosítására irányulnak,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságában az Unió által képviselendő álláspont a következő: az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) cikke alapján módosítani kell az átmeneti intézkedésekről szóló 3/2019 határozatot az AKCS–EU partnerségi megállapodásban foglalt valamennyi rendelkezés alkalmazásának 2022. június 30-ig, illetve az Unió és az AKCS-államok közötti új partnerségi megállapodás hatálybalépéséig vagy ideiglenes alkalmazásáig történő meghosszabbítása érdekében, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök